

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M. Rıza YALÇINKAYA
CHP Bartın Milletvekili

Bilindiği üzere; Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ile Hattat Holding'e bağlı HEMA Endüstri A.Ş. arasında 15 Nisan 2005 tarihinde rödovans sözleşmesi imzalanmış, bu sözleşmeye göre; Amasra-B Sahası olarak adlandırılan ve toplam rezervin %97'sini teşkil eden 396 milyon 588 bin tonluk üretim sahasının işletilmesi, uhdesi TTK'da kalmak üzere rödevans yoluyla HEMA Endüstri A.Ş.'ye devredilmiştir. Sözleşmeye göre; Amasra-B Sahası'nda, 20 yılda 56 milyon ton kömür üretilmesi ve bunun karşılığı olarak Türkiye Taşkömürü Kurumu'na 400 milyon TL rödovans bedeli ödenmesi gerekmektedir. HEMA Endüstri A.Ş. yapılan bu rödovans sözleşmesine göre, sahada uygulayacağı işletme projesini 45 gün içerisinde TTK'nın onayına sunması gerekmekte ve proje onaylanmasından sonra gelecek 2 yıllık hazırlık çalışmalarının tamamlanmasından sonra 3'üncü yıl itibarıyla 500 bin ton, 2009, 2010 ve 2011 yıllarında 2,5 milyon ton, 2012 yılında ise 3 milyon ton olmak üzere kömür üretimini gerçekleştirmesi sözleşme ile hüküm altına alınmıştır.

HEMA Endüstri A.Ş. iki yıllık sürede hazırlık çalışmalarını tamamlayamamış olması nedeniyle iki kez ek süre talebinde bulunmuş, bu talepler TTK Yönetim Kurulu tarafından rödovans sözleşmesinin 18/c maddesi hükümlerine göre kabul edilmiş ve işletmecisi firmaya 17 ay 5 gün ve 17 ay 21 günlük ek süreler verilmiştir. Rödovans sözleşmesinin 18/c maddesinde "Hükümet veya yasal merciler tarafından alınan ve bu sözleşme hükümlerine göre yerine getirilmesini olanaksız bırakacak tedbirler" hükümleri yer almaktadır. Firmanın ek süre talepleri ile sözleşmenin 18/c maddesi hükümleri arasında hiçbir bağlantı bulunmamaktadır. Fakat maalesef TTK Yönetim Kurulu HEMA Endüstri A.Ş.'nin ek süre taleplerini uygun bulmuş ve sözleşme hükümlerini ihlal etmiştir.

Sözleşmeye aykırı verilen bu ek sürelerle rödovans sözleşmesinin uygulama döneminin daha başlangıcında 4 yıla yakın bir gecikme meydana gelmiş, bu gecikme, 8 milyon ton üretim ve 80-100 milyon TL gelir kaybına yol açarak devletin zarara uğramasına neden olmuştur.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen şirketten sözleşme hükümlülüklerini yerine getirmediği için hesap sorulması gerekirken 3. kez 9 ay 16 günlük uzatma süresi verilmiştir.

Bu gerçekleri her zaman dile getirerek devletin zarara uğratıldığını, firmanın hukuk dışı yollarla korunduğuna dikkat çektik. Konuyla ilgili birçok soru önergeleri verdik. Araştırma önergesi hazırladık. Fakat bu uyarılarımızı Bakanlığınız dikkate almayarak devletin milyonlarca lira zarara uğratılmasına göz yumdu ve firmanın sözleşmesini tek taraflı olarak iptal edeceğine onu himayesi altına alarak korudu.

Bu gün gelinen noktada devletin zarara uğratılarak HEMA A.Ş.'nin koruma altına alınmasının nedeni nihayet su üstüne çıkmıştır.

Devlet adına oturup HEMA A.Ş. ile Amasra-B sahasının rödovans karşılığı kömür çıkartmasına yönelik sözleşmeye imza atan eski TTK Genel Müdürünün karşılıklı iş akdi imzaladığı şirkette görev alması, bu firmanın kimler tarafından nasıl korunup kollandığının göstergesidir.

Bu durum; taahhütlerini yerine getiremeyen firmaya, kimlerin destek çıktığını, kimlerin devletin zarara uğratılmasına neden olduğunu, ikili ilişkilerin ne şekilde yürütüldüğünü, taahhüdünü yerine getiremeyen bir firmanın cezalandırılması ve sözleşmesinin fes edilmesi gerekirken mükâfatlandırılmasının kimler tarafından projelendirildiğini, Devleti zarara uğratan bu firmaya Türkiye Taşkömürü Kurumu Yönetim Kurulu kararıyla 3 kez üst üste ilave hazırlık süresinin verilmesinin sebeplerini gözler önüne seren bir gelişmedir.

Yukarıda kısaca özetlenenler ışığında;

1-Yıllarca TTK Genel Müdürlüğü görevinde bulunmuş olan ve Amasra-B sahasının rodövars usulü ile işletilmesine dair özel sektöre devredilmesine yönelik sözleşmede devlet adına imzası bulunan bu kişinin HEMA A.Ş. de ikili ilişkiler içerisinde olmasından ve orada görev yapmasından haberiniz var mıdır?

2-2531 sayılı "Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun" 1. maddesinde "Bu Kanun, genel bütçeye dâhil daire, kurum ve kuruluşlar ile katma bütçeli idarelerde, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan fonlarda, belediyelerde, özel idarelerde 12 Mart 1964 gün ve 440 sayılı ve 12 Mayıs 1964 gün ve 468 sayılı Kanunlar kapsamına giren kuruluşlarda, sermayesinin yarısından fazlası ayrı ayrı veya birlikte Hazinece veya yukarıdaki daire, idare, kurum ve kuruluşlarca karşılanan yerlerde aylık, ücret veya ödenek almak suretiyle görev yapmış olanlar hakkında uygulanır." hükmü yer almakta, 2. maddesinde ise "Birinci madde kapsamına giren yerlerdeki görevlerinden hangi sebeple olursa olsun ayrılanlar, ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde hizmetinde bulundukları daire, idare, kurum ve kuruluşlara karşı ayrıldıkları tarihten başlayarak üç yıl süreyle, o daire, idare, kurum ve kuruluştaki görev ve faaliyet alanlarıyla ilgili konularda doğrudan doğruya veya dolaylı olarak görev ve iş alamazlar, taahhüde giremezler, komisyonculuk ve temsilcilik yapamazlar. Özel kanunlardaki yasaklayıcı hükümler saklıdır." Denilmektedir. Kanunun 4. maddesinde ise "Bu kanuna aykırı harekette bulunanlar altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" hükmü yer almaktadır.

Bu Kanun kapsamında; TTK eski Genel Müdürü Rifat Dağdelen hakkında, suç duyurusunda bulunarak hukuki bir süreci başlatmayı düşünüyor musunuz? Kamu görevinden bir yıl önce emekli olmuş bir Genel Müdürün görevdeyken kendi kurumuyla milyonlarca liralık iş ilişkisi içerisinde olduğu ve karşılıklı iş akitlerinde bulunduğu bir şirkette görev alarak işe başlaması etik olarak doğru mudur? Bu durum ne kadar hukuki ne kadar ahlakidir?

3-HEMA firması ile TTK arasında imzalanan sözleşmeden önce ve sonra gelişen tabloya baktığımızda eski Genel Müdür Rifat Dağdelen'in oynadığı rol itibarıyla HEMA firmasının çıkarlarını gözettiğini, firma lehine haksız çıkar sağladığını düşünüyor musunuz? Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğü görevindeyken 2009 yılında görevden alınan ve 2011 yılı sonuna doğru emekliye ayrılan eski Genel Müdür Rifat Dağdelen'in HEMA şirketinde işe başlaması sizce bugüne kadar yürütülen senaryoların doğruluğunu kanıtlayan bir neden değil midir?